

Nr 118.

Av herrar **Westman** och **Löfvander**, om utredning angående verkningarna av nu rådande tullskydd för raffinering av utländskt råsocker m. m.

För närvarande uttages tull å raffinerat socker med 10 öre och för råsocker med 7 öre per kilogram. Ett visst tullskydd tillkommer sålunda raffineringen inom Sverige av utländskt råsocker. Räknar man nämligen med att av 11 kilogram råsocker erhålles 10 kilogram raffinad, skulle sistberörda tullskydd

utgöra $\frac{10 \cdot 10 - 11 \cdot 7}{10} = 2,3$ öre per kilogram raffinad. En liknande anord-

ning med särskilt tullskydd åt raffinadindustrien utöver det som lämnats den inhemska råsockertillverkningen förekommer i åtskilliga länder, där sedan gammalt en på betodling grundad råsockerindustri samt en raffinadindustri finnas sida vid sida av varandra.

Även i Sverige torde densamma ha tillkommit av närmast historiska skäl. Redan före vitbetsockerindustriens framträdande i vårt land förelåg en betydande råsockertull, vilken helt hade karaktär av finanstull och var att betrakta som en pålaga i första hand å den inhemska raffinadindustrien. Sedan, när vitbetsockerindustrien utvecklades, förlorade visserligen råsockertullen sin nyssnämnda karaktär och övergick så småningom till att bliva en ren skyddstull. En viss marginal emellan skyddet för raffinerat socker och för råsocker bibehölls visserligen alltså, men betydelsen därav var ringa. Redan vid råsockerindustriens första framträdande togs den nämligen om hand av de då befintliga raffinaderierna, och någon motsättning mellan dessa båda led i den svenska sockertillverkningen uppstod därför ej. Skillnaden mellan priset å råsocker å världsmarknaden och tillverkningskostnaderna för samma vara inom landet var vid denna tid ej heller så stor.

Ännu under tiden närmast före kriget torde betydelsen av det då förekommande skyddet för raffinering av utländskt råsocker varit ringa, enär den svenska industriens intresse i råsockertillverkningens uppehållande säkerligen var tillräckligt stort att förhindra import av utländskt råsocker.

Numera hava emellertid förhållandena härutinnan ändrat sig avsevärt. Trycket å den internationella sockermarknaden, vilket framför allt härleder sig av den ökade råsockerproduktionen i de sockerrörsodlande länderna, har haft till följd, att priset å världsmarknaden för råsocker sjunkit till en nivå, som för några år sedan ansågs otänkbar. Vid sådant förhållande är det

uppenbart, att det för den svenska sockerindustrien kan visa sig fördelaktigare att fylla sitt behov av råsocker genom import än att uppehålla tillverkningen därav inom landet. Till en dylik utveckling är givetvis den nu rådande olikheten i tullskyddet för raffinerat socker och för råsocker ägnad att bidra. Oaktat man torde böra utgå ifrån att med rådande tull å raffinerat socker närmast åsyftas att skydda hela den inhemska sockerproduktionen, skulle sålunda den nuvarande anordningen kunna komma att ej alldeles tillgodose detta syfte. Härtill kommer vidare, att det särskilda skyddet för raffineringen torde vara ägnat att på grund av den förmån, som därigenom beredes industrien, försvåra de prisöverenskommelser mellan industrien och betodlarna, varpå hela sockernäringsens fortbestånd numera i allmänhet är grundad. Å andra sidan bör det även betonas, att, i betraktande av att den inhemska råsockertillverkningen för närvarande är otillräcklig för behovet, en höjning av råsockertullen utan motsvarande höjning av raffinadtullen givetvis kommer att innebära en försämring av den svenska sockerindustriens ställning. Det synes vara av nöden, att hithörande förhållanden utredas.

Denna utredning synes lämpligen böra verkställas i samband med den undersökning av sockerfabriksbolagens inverkan å prissättningen av socker och sockerbeter, som för närvarande pågår jämlikt den s. k. monopollagen den 18 juni 1925.

Under åberopande av vad sålunda anförts, få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning angående verkningarna i olika hänseenden av nu rådande anordning, med särskilt tullskydd för raffinering av utländskt råsocker samt om framläggande av de förslag, vartill utredningen kan anses föranleda.

Stockholm den 22 januari 1931.

K. G. Westman.

Axel Löfvander.